

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feloldó szerkesztő háborúban léte előtt a szerkesztőség titkára:
PURKESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóiroda:
Borbély-tér 2., telefon-szám: 134.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Égész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy óra 1 " 20

Varsó alatt vannak a szövetségesek.

Belgrádot ismét bombázzák hadaink.

A Kárpátokból menekülnek az oroszok.

A német főhadiszállás legújabb jelentése még mindig csak nagyjában vázolja azt a titáni harcot, amely Varsó körül folyik. A jelentés szűkszavúsága ellenére is megállapítható, hogy a harcok immár ezoroson Varsó övezetében dunnak és így előrelátható, hogy rövid időn belül döntő fordulatnak kell itt beállnia. A jelentés ugyanis közli, hogy a szövetségesek támadásai a Bzurától keletre, valamint Boilimovtól északkeletre — ahol a miásp súlyos csapást mértek az oroszokra Borzymov elfoglalásával — és a Radvától keletre előbbre haladtak. A jelentésben említett helységek mind Varsó közvetlen környékéhez tartoznak. A Pilica mentén folyó harcokban nem történt lényeges változás. Ugyanezt jelentik egyébként a galiciai harcokról.

A Kárpátokban az Ung vármegyébe belőrt ellenséget Csontosnál föltartóztatták. Ennek az orosz seregnek egy része elszakadozott most Bereg vármegyébe is. A galiciai vereségek következtében az oroszok kárpáti hadműveletei akadoznak.

Mai hireink a következők:

Stratégiai fölányunk az északi harctéren.

Stockholm, jan. 6.

A Svenska Dagbladet az oroszok stratégiai helyzetéről mai számában a következőket írja:

Az osztrák és magyar csapatok kárpáti offenzívája, mely nyugatról indul ki, arra kényszerítette az oroszokat, hogy főerejüket erre a vonalra vigyék át. A Nyugat Galiciában küzdő orosz erők ilyenformán annak a veszélynek vannak kitéve, hogy a Visztulánál északra visszaszorítják és a távolabbi fejlemények folyamán fenyegetett helyzetbe jut északkeleti szárnyuk.

A Jaslo és Krosno körül folyó csaták után a monarchia csapatai

olyan kedvező pozícióba jutottak, hogy onnét a legnagyobb túlerő sem mozdíthatja ki.

Az orosz offenzívát, mely dél felé irányul, a Gorlice környékén álló osztrák és magyar csapatok tartóztatják föl.

A nyugat felé irányuló orosz támadásokat a Kárpátokban álló hadsereg teszi lehetetlenné, folytonosan fenyegetve az orosz szélső balszárnyát, miképpen onnét az orosz hadvezetőség el akar vonni egy hadierőt, győngyöve itteni területeit.

Általában véve a helyzet az, hogy a német, magyar és osztrák szövetségesek irányítják az orosz haderő mozdulatait, mely képtelen arányaihoz mérten kifejlődni.

Az orosz vezérkar beismerése.

Berlin, jan. 6.

Kopenhágából jelentik a „Nationalzeitung”-nak: Az orosz vezérkar az év vége alkalmából egy meglehetősen kimerítő áttekintést tett közszé a jelenlegi lengyelországi harctéri helyzetéről. Az orosz vezérkar közlése szerint makacs harcok folynak Boilnov vidékén és be kell ismerni, hogy sikerült a németeknek Gumino község mellett orosz állásokat elfoglalni. Belismerik továbbá az oroszok, hogy a németek át tudták kelni a Bzurán. Az átkelés ideje alatt az egész fronton szilveszteri hadműveletek folytak, miselatt a német csapatok pontonokon átkeltek a folyór, elfoglalták kejszáiban az orosz lövészárkokat és az ott álló haderőt visszaszorították. Az oroszok később újra erősítéshez jutottak és a németek további előnyomulásának ltt utját tudták állani.

Heves harcok folynak Boilnov és Inovlodz körül és Malagocsától délre. A németek az orosz jelentés szerint Boilnov mellett az oroszok közelében offenzívába léptek és a cuminei magaslatokon belőrték

sz orosz lövészárkokba, melynek során aztán sikeresedett éjjeli harc fejlődött ki.

Sárosban és Zemplénben helyreállt a nyugalom.

Az oroszoknak az a törekvése, hogy Zemplén és Sáros vármegyék északi határszéleire lábukat megvessék, teljesen meglehetősen tekinthető. A Gorlicénél szenvedett vereség hatása alatt kénytelenek voltak visszavonulni. Csapatuk ug Zemplénben, mint Sárosban energikusan visszaverték a benyomulókat, miközben számos foglyot ejtettek. Az oroszok számításait elposnan keresztűhuzta a hadvezetőség, amely sikeresen megállította zempléni és sárosi előnyomulást és ugyanakkor Nyugat Galiciában mozdulatlanságra kényszerítette az oroszokat. Biriára és Eperjessre visszafért a lakosság és ezzel együtt a nyugalom is.

Uzok körül áll a harc.

Tegnap óta az oroszok offenzívába léptek az uzoki szoros északi részén s dacára heves támadásainknak, nem voltak képesek céljuk egyetlen részét sem elérni. Az uzoki szoros minden pontján kitűnő pozíciójuk van és az ellenség kényszerülve van csapatvesztéssel folytonosan mozgatal. Katonáink elszántan védik állásukat s az orosz támadás meddőnek bizonyul. Az ellenség az előnyomulásnál nagy veszteségeket szenvedett ugy emberekben, mint löszerekben. A kegyetlen ütközet egyre tart s az ellenséget egyik kudarc a másik után éri. Katonáink között változatlan a lelkes hangulat s a Sturmokban magasabb rangú tiszték is résztvesznek.

A mai ütközetben különösen súlyos visszavetések szenvedtek az orosz csapatok. Katonáinknak sikerült több ellenséges élmező kocsit elfogni és az orosz oldalvédő csapatokat elvágni a főerőtől.

Harcok Saint Georges körül.

Berlin, jan. 6.

A Tageblatt jelentik Róterdamból: A Tyd belgiumi levelezője jelent december 30 án lapjának: Saint-Georges körüli harcokban a vízáradás sokat használt a szövetségeseknek. Mig ugyanis a németeket jelentékenyen akadályozta mozdulataikban, a könnyen szállítható, mégis meeszehordó 75 milliméteres francia ágyuk, könnyen kezelhetőek voltak. A néme-

tek hasztalan próbálkoztak rehamokkal és ágyutűzzel kiűzni a franciákat és belgákat Saint-Georgesból, a szövetségesek a németek heves tűzében ázóltak át a vízer, magasabban fekvő száraz terület felé, honnét eredményesebben tüzelhettek az ellenségre. Mannekensversé-ig a németek a magasabban fekvő országot mentén vonultak vissza. Minden egyéb terület viz alatt állot.

Most aztán a németeket el kellett űzni a Lombartzyde és a tenger között keskeny parttól. Ezért a szövetségesek heves ágyutűz alá fogták Westendé-t, hogy ezt tarthatatlanná tegyék a németek részére, miközben a németek Saint-Georges-t bombázták. Ágyutűz alá vették a belgáknak D'xendentől délre fekvő állását is és az ottani belgáktól épített hidőt is. A belgák óvatosan elszakították magukat. Ambár a németek tüzelése ellenállhatatlan volt, a belgáknak még is sikerült pozícióikat megtartaniuk.

A franciák offenzívája ellankadt.

Berlin, jan. 6.

A Lokalanzeiger jelentik Gentből: Mindjobban szembetűnik, hogy a francia hadsereg ellentálló ereje, kitartása csökken. Maga Joffre belsmeri a francia előnyomulási képesség ellankadását és ezt a kedvezőtlen időjárással igyekszik mentesíteni. A francia védelem alóbbrendűségét a front számos pontján a németek sikerrel kihasználták. Flandriában elmaradt a szövetségesek által Westende ellen tervezett szárazföldi és tengeri támadás.

A flandriai küzdelem

Bécs, jan. 6.

Dunkerqueből jelentik: A csatorna mentén lévő frontról, nagyon rossz hírek jönnek a belga csapatokról. Mióta a németek borzalmas sikeresedéssel támadták Saint Jorys ellen, a belgák a német ágyutűzben szörnyű veszteségeket szenvedtek. D'xmuidentől déli irányból nem hozhattak segédcsoportokat, mert a német ágyutűz golyózáppal söpörték végig ezt a területet. Igen sok belga tiszt elesett, közöttük három belga miniszter fia is hősi halált halt a csatorna mentén vívott ütközetekben az utolsó napokban. Albert király két napig csapata között volt, de távoznia kellett az első harcraonlából, mert német aviatikusok az egész harcraonal mentén bombákat vetettek. Most már azokat a belga ujjorokat vi-

szik harcokban, akik még csak két hét óta részesülnek katonai kiképzésben.

Dunkerque légi bombázása.

Rotterdam, jan. 6.

A havrei Éclair szerint Dunkerqueben a németek repülőgépeiről dobott bombákkal az ottani arzenál készleteinek legnagyobb részét felgyújtották, illetőleg megsemmisítették. A bombák által megsebesített emberek közül a kórházban nyolcan ismét meghaltak. A halottak száma ezzel huszonnégyre emelkedett, a sebesülteké negyvenöt, ezek közül huszonnyolc súlyosabban sebesült.

Belgrádot bombázzák.

Budapest, jan. 6.

B riner Lokalanzeiger úján jut nyilvánosságra az a Rotterdamba érkezett szerb jelentés, hogy Belgrádot csütörtök óta újabb bombázzák. Állítólag senki sem sérült meg, egyes házak erősen megromogtak.

Szerbia segítséget kér Oroszországtól.

Nis, jan. 6.

Pasic miniszterelnök Ilica Dragutin a Vajka Szerbia szerkesztőjétől keltő megbízással Péter várra küldte, mely misszió abban áll, hogy élelmiszeri és egészségügyi anyagot szerezzen be a katonák és a hátrahagyott szerb menekültek részére. Ilica megbízást kapott Makarij moszkvai érsek metropolitához is, azt kérve, hogy gyűjtsenek a szerb sebesültek részére.

Ütközet az albánok és montenegróiak között

Durazzo, jan. 6.

December 31-én negyzedik katonai határ a albánok és montenegróiak között, akik a montenegrói határtól és támadta meg a hadi állapot alkalmából nagyon meg erősített montenegrói határvédelmet. Az albánok kiváló fegyverek vannak és különböző is jól vannak felszerelve. Igen élénk ütközetre került a sor. A montenegróiak ugyan visszaverték az albánokat, de 19 halottjuk és 10 sebesültjük volt. A legújabb további véres események készülnek az albán-montenegrói határon.

Szerbiából megszökött magyar foglyok.

Szófia, jan. 6.

Egy csoport osztrák és magyar hadseregbeli fogoly a szerb fogásból megszökött és Kuestendliben bolgár földre lépett, ahol a bolgár hatóságok a háború végéig internálják fogják őket.

A helyzet Albániában

Durazzo, jan. 6.

Az Albánia belsőjeleiből érkező hírek mindegyre rosszabbak. A tiranai lázadók Essad basa utólmálárá nem adtak választ, hanem elhatározták, hogy a végéig

ellenállanak. Kroja és Tirana között két napig tartó heves harc folyt, amelynek eredményéről még nem érkezett hivatalos jelentés. Essad basa Durazzóból kért segítséget, ami nem jó jel. Több száz ember indult tegnap segítségére. A friss csapatok már Sjaknál összehívték a főfegyverzett lakossággal, amely egyetért a lázadókkal.

Ma az a hír terjedt el, hogy Kavaja lángokban áll és Essad csapatai vereséget szenvedtek. Az albán ideiglenes kormány véleménye szerint, ha Essad győzne is, a helyzeten ez sem változtatna, mert még nagyobb gyűlölettel néznék rá a mohamedánok.

A helyzet mindenképpen kritikus és az olasz kormány mindent megtesz, hogy a londoni konferencia által rábizott feladatnak megfelelően és segítsen a rend kelyreállításában.

Az albán felkelők Durazzót ostromolják

Róma, jan. 6.

A Stefani-ügynökség jelenté Durazzóból tegnap reggel 8 órai kellettel: A lázadók tegnap a muzulmán komitő által aláírt levélben követelték a szerb és a francia követ kiadását. Délben fél 1 órakor megkezdődött a támadás a város ellen. Essad basa a sáncokhoz ment és közölte az olasz követekkel, hogy nagy veszély fenyeget és kér mind a lehetőségek segítségével. Ez értesítette a kikötőben horgonyzó hadihajókat. Ejjel fél 3 órakor a Misurata és Sardagna hadihajóiról a város védelmére néhány agyúlevést tettek, amivel azt írták el, hogy a lázadók pusztításra készültek. Az olasz kolónia erre a az olasz, francia és szerb követek személyzetével a két hadihajó fedélzetére ment.

A törökök kaukázusi sikerei.

Bécs, jan. 6.

A Neue Freie Presse jelenté Konstantinápolyból: Megbiztató értesítések szerint a törökök kaukázusi sikerei sokkal nagyobb jelentőségűek, mint ahogy első pillanatra látszottak.

Az oroszok óriási veszteségei a Kaukázusban.

Konstantinápoly, jan. 6.

A hadvezetőség jelentése szerint az eddigi ütközetek során több mint négyezer orosz katona esett török hadifogságba. Megállapítja a hadvezetőség azt is, hogy az orosz kaukázusi sereg egyötöd része alpusztult a harcokban.

Török sikerek a tengeren.

Konstantinápoly, jan. 6.

Vezérkar közölte közli: Tegnap Synopnál a Fekete tengeren két török cirkáló és 17 egységből álló orosz hajóraj összehüvelykezett részletek társaságával kétféleképpen azonban, hogy a számbeli fölénye ellenére sem tudott hajóink-

ban kárt tenni ma érkezett jelentések szerint csapataink szövetséges lövészekkel egyesítve a Mianodadai elért sikereken kívül Asserbelsauban további sikerekkel értek el. Oroszok visszavonuló újukban két ágyút és számos foglyot hagytak vissza Mianodadától délre egy másik török csapat megverte az ellenséget és nagymennyiségű fegyvert, lőszert zsákmányolt.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Január 7. csütörtök. Róm. kath. Raim. hv. Protestáns Raim. hv. Görög Orosz dec. 25. Nagy Kar. Nap kel 7 óra 49 percek, nyug. szik 4 óra 23 percek.

Időjárás. Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürgönyprognoz: Változás nem várható. Déli hőmérséklet + 2 fok C.

Közgyűlés a városnál. Makó város képviselőtestülete hétfőn déli előli tartja meg Gulambos Ignác dr. polgármester elnökségével január havi rendes közgyűlést.

Válások estélyek. A kolasp csütörtökön délután 5 órakor tartandó református vallásos estélyen közreműködnek: Belvárosos bibliát magyaráz: Nagy Károly s. lelkész, felolvas: Stalóczy József tanító. Újvárosos bibliát magyaráz: Székely Sándor s. lelkész, felolvas: Nagy Gábor tanító. Aradi utcán bibliát magyaráz: Nagy Károly lelkész, felolvas: Nagy Lona tanító.

Érdekes katonai levelező lap. A sok levelezőlap között, melyek harcok katonáitól érkeztek, tanácsadatlanság igen sok érdekes volt. Olyan érdekes azonban aligha van a levelezőlapok között, mint a mi yon ma érkezett Blitő Gyulához hasonló nevű fiától. Blitő Gyulának mint annak idején megírunk, két fia önként vonult a harcokra. Az idősebbik, Gyula főn volt az északi harcokra és pedig az ellenségtől körülvevő Przemysl várban. A fia már két hónapja nem tudott életjelet adni magáról. Ma azután december 3-án keltevel levelezőlap érkezett Blitőékhoz. A levelezőlapot repülőgép hozta ki a legközelebbi postahelységig a körülvevő várból. Kiváló a levelezőlapon rajta van a repülőgép tag bélyegzője, belől pedig a fia a következőket írja szüleinek: D'ága jó szülem! A repülőgép által próbálok szerencsét, tudatni kedves szülemmel, hogy a várban éldögélünk és eddig semmi balom nincs. Sajnos, semmi hír nem juthat hozzánk, mert a posta teljesen szűn. Remélem, hogy mielőbb megszűnik ez a kellemetlen állapot. Kezét csókolom, szerető fiúk Gyula.

A hadbavonult tisztviselők illetményei. A hadbavonult állami és vármegyei tisztviselők, aliztek és szolgák polgári illetményei tárgyában a miniszterelnök a hivatalos lap mai számában egy a korábbi intézkedéseit kiegészítő rendeletet bocsátott ki. A rendelet kimondja, hogy a háború állapot folytán néplőlelői szolgálatra bevonult tisztviselők, aliztek és szolgák egy tekintet alá esnek, azokkal az állami és megyei alkalmazottakkal, akik egy évi, vagy ennél hosszabb idő tartamu lényegesen katonai kötelezettségüknek már eleget tettek.

A törvénytelen gyermekek és a háború. Aziket nem kívánt senki és mégis megjöttek: a kis törvénytelenek egyik szerencsésebb része jogokhoz jutott a háború alatt. A most decemberben módosított 1914. évi 45. törvény cikk világosan meghatározza, hogy mind az a háziaságon kívül született gyermek, — akiknek anyja igazolni tudja, hogy az apával a háború kitörése napjáig közös háztartásban él, vagy gyermeke részére tartásdíjat kapott fölé, — éppen olyan állampolgárban részesül a természetes apa hadbavonulásával, mint a törvényes gyermek. Az állampolgárra vonatkozó igényeket a törvénytelen gyermekek a gyermek az árvaszerknél kell bejelenteni. Az árvaszerk kiadja az ügyeket az illető előjárósághoz, amely aztán gyámjával felülvizsgálhatja a kérelmet, hogy megállapítsa: vajjon megfelel-e az a törvény rendelkezésének? Ha igen, úgy az anyja kifizetésül megkapja a törvényes gyermeket megillető segítyt.

A maximális árak megváltoztatása. A gabonaárak emelkedésére hírek szerint a kereskedelmiügyi miniszteriumban a maximális árak revíziójával rövid idő alatt elkezdenek. A kereskedelmi miniszterium az érvényben levő ármegállapításokon jelentős változásokat végeztetett, a vidéki városok és körzetek részére megállapított áraknál támadt nagy különbségeket megszüntette, úgy, hogy megkönyvitette a városokban a fogyasztás ellátását.

Az öreg szerb.

Kép a háborúból.

Bizonyosan tudunk, hogy másnap ütközünk lesz. Csapataink már akkor visszavonulónak voltak a szerbek elől. Zárt sorokban, rendben omláltak a — rückwärtskoncentrierungot. Nekünk s még másik két zászlóaljnak jutott a feladat, hogy ezt a visszavonulást — fedezzük.

Természetes, hogy készültünk a szerbek illő fogadására. A védelmi vonalat számunkra Jajince falu tulsó oldalán állapították meg s az ottl jobbra és balra eső magaslatokat másik két zászlóaljnak osztották ki.

Ezen a helyeken kellett, hogy sürgősen beálljunk magunkat. Vasárnapi nap volt s azzal töltöttük időnkét kora hajnalól késő estig, amikor aztán készen is letünk a munkával, hogy fedezéseinket elkészítsük. Lázás sietséggel ásta zászlóaljunk minden embere a részünkre kijelölt vonalon való lövészsárcainkat.

Lövészsárcaink elkészítésével azonban még nem volt rendben a védelmi vonal. Előttünk volt még a falu kiszögellésével 15—20 ház mellékpöleteivel, kertjeivel és azok fáival, a melyek teljesen akadályozták egy jókora vonalon a — kilövészt. Ezeket is el kellett még az úból takarítani.

Kora délután volt még, mikor századomnak kiadtam a parancsot, hogy az előttünk levő házakat is valamennyit, földig le kell rombolni s a körülötte levő minden fat derékig kivágni. Valamennyi munkálattal alkonyatig készen kellett lenni.

A házak, melyeket le kellett rombolnunk, minden sorrend nélkül össze-vissza épültek voltak. Mint általában a szerb falvakban. Lakói nem voltak e házaknak, már előzőleg elmenekültek a mi csapataink elől bafelé, Szerbia belseje felé. Eppen a falu-vegi legsúlyos rozoga viskóban találtunk egy 70—80 év körüli rácot. Ott járt-kelt kis portája egyhangú közömbösséggel tett-vett maga körül.

Mintha ebből az egész háborusdiból őt mi sem érdekelné, teljes nyugodtsággal végezte munkáját. Úgyet se vetett mi ránk se.

Csak amikor az ő portájába fordultunk be, látszott, hogy eszmél az öreg. Bambán nézett ránk, mintha kérdezte volna, mit akarunk. Bakáim se szó, se beszéd, mindjárt neki estek a porta fái, akácfák s fiatal és öreg gyümölcsfák vegyesen voltak az öreg kis kertjében s vágtuk kifelé egymás után valamennyit.

Az öreg szerb kezében egyszerre megakadt a munka. Szerszámát eldobta magától, odatámaszkodott a viskója tornáca elé, ott leült s onnan nézte szép, egészséges gyümölcsfáinak a pusztítását. Látszott rajta az elkeseredés, de látszott arcon a lelkében forrongó düh is, mely azonban a fegyverek csörgésétől visszafojtott és lelkébe fűt.

Keserves megpróbáltatásának a percei azonban csak ezután következtek. A mint végeztünk a fák kiirtásával, egyszerre nekiestek a szerb házának is. Az öreg azon vette észre, hogy viskójának a teteje, az ócska mohette gaz odahull elébe, a tornác elé s a szarufák már is csakugy zuhognak lefelé a háztetőről.

Mintha mély álomból mérges kigyó csipése riasztotta volna fel, az öreg szerb vén tagjaival úgy ugrott ki tornáca alól. Fejpillantott a házára, melynek már a falsait döngötték bakáim oszáknyütései.

Egy-kettőt rángatózott testében az öreg, látszott, hogy rettenetes az a kín, mit lelkében érez a rombolás láttára, keze fel-fel emelkedett s ököibe szorult, aztán mintha rásúlytottak volna, egyszerre erőlenül hanyatlott vissza.

Utcai kerítésének egy alacsony oszlopa még ott állott a földben. Odáig támaszkodott. Neki támaszkodott az oszlopnak, arccal viskója felé.

Nem mosdult meg többé arról a helyről. Merevedő szemekkel onnan nézte, mint lesz a földdel egyenlővé egész portája s nyomorult viskója. Lelke minden szenvedését, kínzó fájdalmát le lehetett olvasni arcáról.

Mintha felírva lett volna az a rettenetes panasza, melyet lelke érzett. Megdöregedett. Gyermekiségétől fogva örökös fáradtság, küzdelem, gyötrődés volt az egész nyomorult élete. Egyik napról a másikra tépő-mardosta lelkét a mindennapi megélhetés keserű gondja. Mennyit fáradt, gyötrődött, szenvedett, hogy parát — parára (szerb aprópénz) rakva, öregségére magának legalább olyan kunyhóra válót gyűjtön össze, a hol öregségében legalább fejét meghuzhassa. Micsoda örömet, mennyi boldogságot érezhetett lelkében ez a szegény ember, mikor aztán bekerült abba a bár csak 300—400 koronát érő viskóba, amelyet már magának mondhatott s a hol késő öregségében — gondolta — meghuzhatja magát.

Kis portáját, úgy a hogy, amennyire képes volt rendbe hozta volt. Kerítést húzott köröskörül s kertjébe szép barack, alma, körte és szilvafákat ültetgetett, a melyek meg az ő szerény igényéhez mérten szinte behozhatták neki egész évre szükséges élelemre valóját is.

Most egyszerre, egyetlen rövid óra alatt egész élete minden fáradtságának s rettenetes küzdelmeinek az eredménye, kései öreg napjainak minden nyugalma s egyetlen reménye, ime, ott hever előtte romokban, a földdel egyenlővé téve, elpusztulva.

Sokáig nem tudtam levenni szememet az öreg borszaszón szenvedő arcáról. Ott állt, még mindig az oszlopnak támaszkodva, mintha kővé meredt volna s szemét egy pillanatra se vette le háza romjairól.

Az egész idő alatt egyetlen szót, a legkisebb hangot se lehetett tőle hallani. De az a néma fájdalom még rettenetesebben kizozhatta s még többet lehetett arról leolvasni.

Közben-közben ráncos, kiasszott fakó arcán keresztül szeméből ki-csordultak a nagy könnyosepek. Hagyta a könnyei folyását, mintha észre se venné azokat se.

Sohse felejttem el ezt a képet. Bakáim már el is vonultak onnan, alkonyodott, este lett, aztán besötétedett.

En ott maradtam s az öreget tovább is, sokáig figyeltem. Még mindig ott állott s nézett-nézett, mindig csak oda, egy helyre, egy irányba, a háza romjaira.

Aztán nekem is csapatomhoz, hátrább kellett vonulnom. Ott kellett hagynom az öreget. De alig tudtam levenni a szememet róla.

A mint láttam ezt az öreget, életem romjai fölött, lelki fájdalommal vergődő rácot, bár az ellenség fiaik közül való volt, végtelen sajnálat vágott a lelkembe s rá gondoltam arra a sok-sok, rejteteg szenvedésre, bánatra, nyomorra, fájdalomra, a mi már több mint öt hónapja keresztül-kasul száguldoz az egész világon. A lelkem szinte megdermedt egy pillanatra. Am a másik pillanatban már újra felocsudtam. Csak lelkemből szálló mély sóhajtással gondoltam még hozzá, hogy:

— Ez a háboru!
Dr. K. P.
főhadnagy.

Makó város szive.

Hivatalos nyugtázás a katonai kórházi adományokról.

A város által berendezett katonai sebesült kórházak részére a következők adományoztak.

- Pénzübeli adományok:**
- Kovács Antal városi képviselő 26 kor., Igaz Ferenc 25 kor., Lukovics Adólf 20 kor., Dabai Kálmán 10 kor., Apjok István 10 kor., Bajdóci Antalné 5 kor., Dégi Péter 2 kor., Juhász Antal 1 kor., 90 fill., Szabó István 1 kor., Szabó Pálné 1 kor., Dabás Sándor 40 fill., Molnár Ilosz 20 fill., Nacs Jolán 20 fill., Kecské Róza 20 fill., dr. Kerdos Izabéla 5 kor., makói m. kir. adóhivatali tisztviselő 5 kor., Singer Mór 20 fill., Gucó Ferenc 2 kor., Glück Samu 2 kor., Papp Sándor 40 fill., Király Lajosné 2 kor., Goldner Sándor 2 kor., Dán János 1 kor., Brenner Dező 1 kor., Ol Károly 2 kor., Abendhais 40 fill., Vezsi Dezőné 50 fill., Székely Lipóné 1 kor., Kecské 1 kor., Pepper 2 kor., Rötter Gyula 1 kor., Wisenberg Mór 1 kor., Deutsch Elvira 2 kor., Löwenbachné 40 fill., Fodor György 40 fill., Walexberger 1 kor., Gerő Géza 2 kor., Elek Eadréné 50 fill., Kolozsai 1 kor., Löwenstein Józsefné 1 kor., Szabó Istvánné 50 fill., Budai Balintné 1 kor., Nyisztor Ferencné 40 fill., Kics Balint 1 kor., Biró István 1 kor., Kucsos Károly 1 kor., Keyser Lajos 2 kor., Palficska 10 fill., Csófi Ágnes 10 fill., Jancsika 50 fill., Bálint János 1 kor., Kókényossiné 10 fill., Papp Miklós 20 fill., Berenyi 1 kor., özv. Nemesné 10 fill., Panyor Ferenc 40 fill., Ujhelyi Ferencné 40 fill., Weiszmann 50 fill., Gáborházi 1 kor., Hegedűs Péterné 20 fill., Vasa János 20 fill., Balogi Józsefné 20 fill., Balogi Julisanné 20 fill., Nagy Gy. Katalin 20 fill., Kusz Pálné 10 fill., Szilágyi Sándor 40 fill., Szemes Péter 4 kor., Gera István 1 kor., Gál Dánielné 10 fill., Bece

János 1 kor., Mészáros István 10 fill., Horváth Sándor 1 kor., Kuszné 10 fillér.

Irodalom.

Az Érdekes Ujság előfizetési felhívása. Négy tartalmas és izléeses kötet: „Az Érdekes Ujság” két évfolyamának kötött példánya jelzi „Az Érdekes Ujság” eddigi törekvéseit, eddigi sikereit. Néhány ezer oldalon csupa beváltott ígére, csupa izléeses és művészi kép, csupa aktualitás és lelki szenzáció. Aki látja, már ismerősnek üdvözli, mert „Az Érdekes Ujság” két esztendő alatt fogalomná lett. Meglepetésül jött és úgy győzött, mint egy kellemes meglepetés: az első órában már meghódította a közönséget. Azon a napon, melyen „Az Érdekes Ujság” először megoptatott, bebocsátást nyert s amióta a háboru kitört, úgy hozzátartozik az élet szükségleteihez, mint a kenyér. Ünep, amikor friss szám kerül a család asztalára. „Az Érdekes Ujság” ezt a gyors népszerűségeit nyilván annak köszönheti, hogy nemcsak a közönség jogos kíváncsiságát elégiti ki gazdag és aktuális képtartalmával, de sulyt fektet a képek művészi szépségére és izléeses kiállítására is. A legzsébb, a legérdevesebb és a legaktuálisabb harotéri képek mindenkor „Az Érdekes Ujság” ban található. „Az Érdekes Ujság” mélynyomásu borítékai pedig egyenesen szenzációi annak a hétnek, amelyen megjelennek. Hozzájárultak „Az Érdekes Ujság” gyors népszerűségéhez mellékletei is, melyeket állandóan fejlesztett. Amit „Az Érdekes Ujság” az asszonyok, a gyermekek, a sportok és a tudományos tudnivalók iránt érdeklődő közönség számára hetenkint nyújt, az igazán fölélegessé teszi a családok számára a külön újságok járatását. „Az Érdekes Ujság” számol a család minden igényével és töreme az egész családnak, szülőknék és gyermekeknek egyaránt. Fotózott busgósággal tökéletesíti magát „Az Érdekes Ujság” és fokozott busgósággal gazdagítja kedvezményeinek sorozatát. A lap technikai kiállítása tekintetében pedig fölveszi a versenyt a külföld legelőkelőbb képes lapjaival. Ebben a tudatban bizalommal és szeretettel kéri az új féléstendőben is előfizetőinek és olvasóinak további támogatását. „Az Érdekes Ujság” előfizetési ára negyedévre 280 K. fél-évre 560 K. egész évre 1120 K. „Az Érdekes Ujság” kiadóhivatala, V., Vilmos császárt 78 sz. alatt van.

Egy jóforgalmu

italmérés

berendezéssel együtt eladó. Értekezhetni lehet Iritz Sámuel özv. cégnél.

Értesítés Kőbányáról !!

Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csánádvarmegye részére **főraktárunkat Iritz Sámuel özv. cégnek**

adjuk, ahol mindenkinek módjában van a legjobb és legtisztább eredeti gyári töltésű Világos Maláta és Dupla Maláta söröket beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségben. Vendéglősök és italmérők külön kedvezményes árkban részesülnek. — Kőbányai Polgári Szerződés Részvénytársaság.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(718)

92. fejezet.

A kihallgatás.

Az öreg herceg a szók hallatára fájdalmas kiáltást hallatva öszszesiet.

A rendőrök megrántotta a csengőt.

Két-három szolgál is befutott. Urukat a földön fekvé találták alóltan.

Rögtön segítségére siettek.

Fektessék a pamagra és aztán egyiktek fuvon a házi orvosért.

A herceget vízzel, ecettel mégis észretérítették.

De mily siralmas látványt nyujtott a szegény öreg.

Sirt, mint a gyermek és nem tudott megvigasztalódni, egyre ezt hajogalván:

Roberto meghalt.

Roberto meg van semmisítve velem együtt.

A Morelio-név meg van gyáztva.

Egy Morelio banditává lett és oszozik velük a rabított zsákmányban.

Mily gyalázat.

Mintha nem lenne elég gazdag.

Oh, a pénz ördöge hatalmába kerítte őt is.

E vád ellen védelmébe veszem fit, azólt a rendőrök, kit megindított az öreg ur fájdalma.

Meg vagyok róla győződve, hogy ő nem oszozott a zsákmányban.

De akkor mitép kerültek hozzá a főpapi jelvények?

Folyt. köv.

A makói Önszegélyző Egylet, mint szövetséget,

előjegyzéseket e fogad a XXIII-ik hetibetét csoportra 1915. évi február hó 15-ig a hivatalos órák alatt hét-fön, szerdán és pénteken. (Hunyadi-utca.)

A mult évi december hó végével lejárt XVIII. hetibetét csoport tagjai ezuttal értesitetnek, hogy a kifizetések február hó első napjaiban a közgyűlés után megtörténnek; azok, akiknek pénzükre előbb szükségük van, a pénztári órák alatt jelentkezzenek.

Az igazgatóság.

Gazdák figyelmébe !!

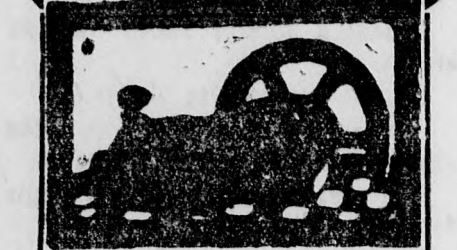
Kocsi és lótakaró ponyvákat, kender zsákokat legolcsóbban szállit **Glück Samu** gépraktára, Makó, Szegedi-u.

Kitünő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.
Iritz Sámuel özv. cégnél
Makón.

Elsmert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok

Szivógáz

és benzínmotorok.

Cséplőgarnitúrák benzín- és nyersolajlokomobillal. Benzines magánjárók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok
keresztefejvesetéssel.

Gellért Ignác és Társa mérnöki iroda

Budapest, V. Kobáry-utca 4. szám.

Saját érdekben körjeleni ajánlatot

Legmegegyezőbb jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Egy üzlet helyiség

esetleg műhelynek is kiadó
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Száraz szalma

sértés perzselésre
Iritz Sámuel özv. cégnél
kapható.

Here polyva és tavaszi

árpa szalma
IRITZ MIKSÁNÁL
kapható, kazaloként és ölenként.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMAGRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepítő, májfélt, aró- és körvörösség és mindenféle bőrtisztítatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijítő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijítő 1 korona
Ezok paperezerek több kiállítások érmeikkel lettek kiállítva.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG”-ba.

A HÁBORU

fejleményeire ugyiszólván minden ember kíváncsi és megkötözötlettel szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivételével — minden

MAKÓI

ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szószólója is és az ő érzelmeivel egybe vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már hora reggel az asztalán ne volna a „Makói Független Ujság” az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és megbízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenképp meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0

Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

MEG VAN A BÉKE

minden családban, ha a férj saját arcképét látja a „Hősök nagy arckép albumá”-ban. Tehát helyesen cselekszik minden asszony, kinek férje vagy hozzátartozója a harctéren küzd, ha behozza ezeknek arcképeit kiadóhivatalunkba, még mielőtt

= a háborunak vége =

nincs, mert ez által nemcsak nemes célt szolgál, — mivel a befolyó összeg nagy része a vörös-kereszt javára megy, — hanem nagy örömet szerez ez által minden gondos asszony a háboruból visszatérő hősöknek. Jelszavunk: Mentől több fényképet, hogy annál szebb legyen a „Hősök nagy arckép-albuma.”

Még mindig fogad el kiadóhivatalunk az albumba fényképeket!!